

**DET HÄR ÄR ETT
STYRDOKUMENT**

RIKTLINJE

Riktlinjer för internkontroll



**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentkategori: Normerande
Beslutat av: Kommunstyrelsen
Antagen: 2025-10-24
Diarienummer: KS/2025:00240
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentansvarig: Kommunstyrelsen
Ansvar för revidering: Kommunstyrelsen

**BOTKYRKA
KOMMUN**



Innehåll

Inledning	3
Syfte och mål.....	3
Ansvar och organisation.....	3
Kommunstyrelsen	3
Nämnderna.....	4
Förvaltningsdirektör	4
Chefer	4
Övriga medarbetare	5
Internkontrollplan för Botkyrka kommun.....	5
Nämndernas internkontrollplaner	5
Nämndernas uppföljning av internkontroll	5
Risikanalys.....	6
Steg 1 Identifiera risker/ oönskade händelser.....	6
Steg 2 Värdera risker/ oönskade händelser	6
Steg 3 Hantera risken	7
Steg 4 Internkontrollplan.....	7

Inledning

I denna riktlinje fastställs ansvaret för intern kontroll samt på vilket sätt framtagandet och uppföljningen av den interna kontrollen ska ske.

Denna riktlinje gäller för kommunstyrelsen och kommunens samtliga nämnder.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande kontroll, uppföljning och utvärdering av dessa riktlinjer samt för att vid behov ta initiativ till förändringar. Kommunstyrelsen ansvarar även för att vid behov upprätta kommunövergripande anvisningar.

Nämnderna ansvarar för att av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige antagna riktlinjer och anvisningar görs kända och följs. Varje nämnd ska därutöver vid behov upprätta egna instruktioner och rutiner inom sitt ansvarsområde om ytterligare förtydliganden behöver göras.

Syfte och mål

Denna riktlinje syftar till att säkerställa att nämnderna upprätthåller en tillräcklig intern kontroll.

Intern kontroll syftar till att upptäcka och förebygga oönskade händelser. En välfungerande intern kontroll säkerställer:

- att verksamheten når sina mål
- att rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig
- att verksamheten efterlever lagar och regler
- att fel och oegentligheter förebyggs

Ansvar och organisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommun.

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 6 kap. 1 § ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och att ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Vid behov kan kommunstyrelsen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter. I detta ligger ett ansvar för att en organisation för intern kontrollen upprättas inom kommunen, samt ett ansvar för att se till att denna organisation kontinuerligt utvecklas utifrån kommunens behov.

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- Ta fram kommunövergripande riktlinjer och anvisningar.

- Årligen fastställa en internkontrollplan för kommunen utifrån genomförd riskanalys.
- Årligen fastställa en internkontrollplan för kommunstyrelsen utifrån genomförd riskanalys.
- Årligen gör en bedömning om nämndernas internkontrollplaner håller så hög kvalitet att det kan bedömas som att internkontrollen är tillräcklig.
- Följa upp internkontrollplan för kommunstyrelsen två gånger per år, i samband med delår 2 och verksamhetsberättelse.
- Följa upp den beslutade internkontrollplanen för kommun två gånger per år, efter nämndernas rapportering i samband med delår 2 och verksamhetsberättelse.

Nämnderna

Nämndernas ansvar för internkontrollen anges i kommunallagen 6 kap. § 6. Det är nämnderna som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta ansvar gäller även för den verksamhet inom nämndens ansvarsområde som drivs av privata utförare. Nämnderna ansvarar också för att det finns en organisation för den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde.

Nämnderna ansvarar för att:

- Kommunövergripande riktlinjer och anvisningar följs.
- Årligen fastställa en internkontrollplan utifrån genomförd riskanalys.
- Följa upp den beslutade internkontrollplanen två gånger per år, i samband med delårsrapport 2 och med verksamhetsberättelsen, och rapportera uppföljningen till kommunstyrelsen.

Förvaltningsdirektör

Inom nämndens ansvarsområde ansvarar förvaltningsdirektören för att konkreta rutiner och instruktioner är utformade så att en tillräcklig intern kontroll kan upprätthållas.

Förvaltningsdirektören är skyldig att skriftligt rapportera till nämnden och ge en samlad bedömning om hur den interna kontrollen fungerar. Allvarigare brister eller oegentligheter som upptäcks genom den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till nämnden.

Chefer

De ansvariga cheferna på övriga nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna riktlinjer och anvisningar om intern kontroll och ska informera medarbetare om riktlinjer, anvisningar, rutiner mm. som gäller för tillräcklig intern kontroll inom respektive verksamhet/avdelning/enhet.

De ska även se till att arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad chef. Syftet med rapporteringssystemet är att man inom förvaltningen omgående ska få signaler om oegentligheter, fel eller

brister förekommer och därmed direkt kunna vidta åtgärder.

Övriga medarbetare

Övriga medarbetare är skyldiga att följa beslutade riktlinjer, anvisningar, instruktioner och rutiner för intern kontroll. Oegentligheter, fel och brister i verksamheten som identifierats genom den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef som i sin tur rapporterar vidare uppåt i organisationen.

Internkontrollplan för Botkyrka kommun

Kommunstyrelsen beslutar om en internkontrollplan för Botkyrka kommun senast november varje år. I denna beslutas om risker, kontroller och aktiviteter som rör hela kommunen. Antalet kommunövergripande risker som lyfts till den kommunövergripande internkontrollplanen bör vara få till antalet.

Nämndernas internkontrollplaner

Samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen, ska anta en nämndspecifik internkontrollplan årligen i samband med mål och internbudget. I den nämndspecifika internkontrollplanen ska de risker, kontroller och aktiviteter som kommunstyrelsen beslutat om i den kommunövergripande planen ingå. Utöver det ska nämndernas internkontrollplaner också innehålla risker, kontroller och aktiviteter som specifikt rör nämndens ansvarsområde.

Föranleder uppföljningen av föregående års internkontrollplan behov av justering av innevarande års internkontrollplan kan en reviderad plan antas i samband med att nämnden beslutar om denna uppföljning.

Nämndernas internkontrollplaner ska lämnas till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen ska, med utgångspunkt i nämndernas internkontrollplaner, göra en bedömning om den sammantagna planerade internkontrollen är tillräcklig. Kommunstyrelsen beslutar om rapportering av nämndernas internkontrollplaner för innevarande år varje år i april.

Nämndernas uppföljning av internkontroll

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen internkontrollplan rapporteras minst två gånger per år. Rapportering ska ske i samband med delår 2 och verksamhetsberättelsen. För kontroller med ej godtagbart resultat ska det framgå av uppföljningen vilka åtgärder som vidtas. Nämnden kan i samband med ärendet även besluta att de åtgärder som vidtas ska återrapporteras i särskild ordning.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, se till att sådana

åtgärder genomförs av berörd nämnd. Detta sker i uppföljningen av kommunens internkontrollplan efter delår 2 och i samband med årsredovisningen.

Risikanalys

Internkontrollplanerna utgår från riskanalyser. Riskanalyserna ska uppdateras och dokumenteras en gång per år och fungerar som ett underlag i arbetet att ta fram en internkontrollplan för nästkommande år.

Dokumentationen ska ske i kommunens systemstöd.

Risikanalyserna består av fyra steg:

1. Identifiera risker/ oönskade händelser
2. Värdera risker för de oönskade händelserna
3. Hantera risken för oönskade händelserna
4. Ta fram internkontrollplan

Steg 1 Identifiera risker/ oönskade händelser

Nämnderna ska identifiera risker inom sina respektive ansvarsområden. Kommunstyrelsen ansvarar för att identifiera risker inom sitt ansvarsområde och kommunövergripande risker. Riskerna ska utgå från och sorteras in under kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Riskerna/ oönskade händelser identifieras genom att besvara följande frågor:

Vad i förvaltningens arbetssätt kan leda till något av följande:

- Att verksamheten inte når sina mål?
- Att verksamheten inte är kostnadseffektiv?
- Att verksamheten inte har en tillförlitlig ekonomisk redovisning?
- Att de lagar, regler och riktlinjer som styr verksamhet inte efterföljs?
- Att fel uppstår eller oegentligheter förekommer?

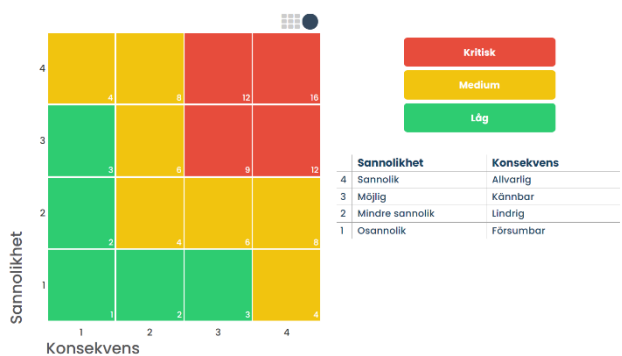
Steg 2 Värdera risker/ oönskade händelser

För varje identifierad risk/ oönskad händelse ska en riskvärdering göras. Riskvärderingen görs genom att göra en uppskattning av sannolikhet och konsekvens utifrån en fyrgradig skala. Värdet för sannolikhet multipliceras med värdet för konsekvens. Det är den oönskade händelsens sammanlagda riskvärde. Riskvärdena hamnar inom kategorierna nedan:

Riskvärde 9-16:
Kritisk

Riskvärde 4-8:
Medium

Riskvärde: 1-3: Låg



Steg 3 Hantera risken

Efter att risken värderats ska beslut fattas kring hur risken ska hanteras. Risken kan antingen:

- **Accepteras:** Inga kontroller eller aktiviteter kopplas till risken och Detta brukar generellt gälla risker som har ett lågt riskvärde.
- **Hanteras:** Risker kan hanteras på två sätt. Det första sättet är att sätta in en med en kontroll för att ta reda på om den oönskade händelsen föreligger. Det andra sättet är att sätta in aktiviteter i syfte att minska sannolikheten att den oönskade händelsen ska inträffa eller konsekvensen av att den oönskade händelsen inträffar. Det går också att kombinera dessa två sätt. En risk kan ha kontroller och aktiviteter kopplade till sig.
- Vid det högsta riskvärdet på 16 krävs en omedelbar riskreducerande aktivitet. En kontroll är inte lämpligt vid det här riskvärdet.

Steg 4 Internkontrollplan

Utifrån riskanalysen tas en internkontrollplan fram för året. Alla identifierade risker ingår inte i nämndernas internkontrollplaner, men ska dokumenteras i en bruttolista. Dokumentation sker i kommunens systemstöd för internkontroll.

RIKTLINJE

